

जाक्र/पंसध/संकीर्ण /614/2026
कार्यालय पंचायत समिति धर्माबाद
दिनांक : 14/05/2026

प्रति,
मा.उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सा)
जिल्हा परिषद, नांदेड .

विषय :- नागरिकाची सनद तयार करून शासनाच्या संकेत स्थळावर प्रसिद्ध करणे बाबत .
(जुलै - 2025 ते डिसेंबर - 2025)

संदर्भ :- आपले पत्र जाक्र/जिपना/साप्रवी/आ-4 /3103/2021दि. 24/09/2021

महोदय,

वरील संदर्भीयविषयाच्या अनुषंगाने पंचायत समिति धर्माबाद येथील नागरिकाची सनद तयार करून माहिती आपल्या मेलवर पाठविण्यात आली असून ,त्याची एक प्रत आपल्याकडे पुढील योग्य त्या कार्यवाहीस्तव सविनय सादर करण्यात येत आहे

करीता माहितीस्तव सविनय सादर .

सोबत :- नागरिकाची सनद .

-स्वाक्षरीत-
गट विकास अधिकारी वर्ग -1
पंचायत समिति धर्माबाद

नागरिकाची सनद

प्रस्तावना :- सामान्य जनतेचे जिवनमान सुखकारक व्हावे, प्रशासकिय कामाची माहिती व्हावी, शासनाने घेतलेल्या वेगवेगळ्या निर्णयाची ओळख व्हावी, तसेच वैयक्तीक लाभच्या योजना करत असताना त्यास आवश्यक कागदपत्रे कोणती आहेत योजना कशी व कोणती राबवावयाची असते त्याची माहिती होणे आवश्यक असते.

शासनाने प्रशासकीय कामकाजाकरिता अनेक शासकिय कार्यालय निर्माण करून प्रत्येक कार्यालयाला विशिष्ट जबाबदारी प्रदान केली आहे. प्रशासनामधील अधिकारी / कर्मचारी कोण आहेत. त्यांची जबाबदारी काय आहे ? सामान्य जनता आता प्रशासनावर केंद्रीत करून आपला न्याय मागणी करिता सक्रीय झालेली आहेत.

यातच परत नागरिकांना त्यांचे अधिकारी कर्तव्य समजावण्यासाठी शासनाने वेळोवेळी निर्णय घेतले आहेत. ती सामान्य जनतेच्या हिताची असून ग्रामपंचायत ते मंत्रालयीन स्तरावरील लागु आहेत यात पारदर्शकता निर्माण होऊन सर्व सामान्यांना न्याय मिळत गेला आहे. हि सनद प्रत्येक कार्यालयाने स्विकारणे आहे.

परिशीष्ट-1

ग्राम विकास विभागाची संरचना व उद्दीष्टे

नागरिकाची सनद स्विकारणे म्हणजे मी शासकिय अधिकारी कर्मचारी पदाधिकारी अशी प्रतिज्ञा करतो कि , मी सेवेत असेपर्यंत सामान्य जनतेला शासनाने घेतलेल्या निर्णयाची अमलबजावणी करण्यास वचन बध्द असुन मी 1) नागरीकाना सेवा पुरवीणे 2) नागरीकाना योजनाची माहिती देणे 3) नागरीकाशी संपर्क 4) नागरीकांना कायद्याचे ज्ञान 5) नागरीकाना कार्यालयाची ओळख 6) नागरीकाना पुरविण्यात येणा - या सेवा 7 सेवेचे नागरीकांना महत्व पटवुन देणे 8) नागरीकांना अभिव्यक्ती स्वांतत्र्य

पारदर्शी पंचायत राज्य करावयास अनेक प्रयत्न करण्यात आले . कामकाज पद्धत सरल सोप्या भाषेत तयार करण्यात आली 1) पारदर्शी पंचायत राज 2) कार्यालयाची योजना विषयक जबाबदारी 3) कार्यालयाची संविधानीक जबाबदारी 4) कार्यालयाचे कामकाजाचे वार्षिक नियोजन 5) जनतेला माहिती उपलब्ध करून देणे 6) विकास कामाचा फलक 7) तक्रार निवारण दिवस 8) आधुनिकीकरणाचा वापर 9) समितीची गठन 10) पुरस्कार .

पारदर्शी पंचायत राज करावयाच्या शासनाने महत्वाचे निर्णय घेतले आहे . ते नागरीकांच्या सनदेशी संलग्न आहे .

- 1) माहितीचा अधिकार अधिनियत 2005
- 2) पारदर्शक पंचायत राज प्रशासन 1999
- 3) विलंबाच्या प्रतिबंध कायदा - 2005
- 4) दप्तर दिरंगाई कायदा 2005
- 5) अभिलेख वर्गीकरण 2005
- 6) लोकशाही दिन 2003
- 7) भ्रष्टाचार निर्मुलन समिती
- 8) जिल्हा नियोजन समिती
- 9) नागरीकाची सनद 2008

वरील कायदयानुसार मी गटविकास अधिकारी पंचायत समिती धर्माबाद नागरीकांची सनद प्रसिध्द करीत आहे .

परिशीष्ट दोन -2

पंचायत समिती अंतर्गत योजना विषयक जबाबदारी

पंचायत राज व्यवस्थेतील जिल्हा परिषद पंचायत समिती व ग्रामपंचायत यांच्या स्व उत्पनाच्या योजना, राज्य शासनानेहस्तंतरीत केलेल्या अभिकरण तत्वावर राबविण्यात येणा-या योजना व केंद्र शासन पुरस्कृत योजनेचा समावेश या प्रकरणात केलेल्या आहे . यामध्ये साधारणात अमलबजावणी साठी ग्राम, तालुका, उपविभाग व जिल्हास्तरावर कोणाची जबाबदारी आहे हे निश्चीत केलेले आहे .

अ . क्र	योजनेचे नाव	जबाबदारी अधिकारी		
		ग्रामस्तर	तालुका / उपविभागस्तर	जिल्हा स्तर
1	महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद	उपमुख्य कार्यकारी (ग्रा.पं)
2	बायोगस सयंत्र नवीन राष्ट्रीय बायोग्यस व सेंद्रिय खत व्यवस्थापन कार्यक्रम	विस्तार अधिकारी कृषि	कृषिअधिकारी/ गटविकास अधिकारी	कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड
3	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर कृषि स्वावलंबन योजना अंतर्गत विहिर व आवजारे . बिरसा मुंडा कृषि क्रांती नवीन व जुनी विहीर दुरुस्ती योजन अंतर्गत	ग्रामपंचायत अधिकारी	कृषिअधिकारी/ गटविकास अधिकारी	कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड
4	विधीमोहीम अंतर्गत बियानेकिटक नाशके, आवजारे इ	ग्रामपंचायत अधिकारी	कृषिअधिकारी/ गटविकास अधिकारी	कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड
5	जिल्हा परिषदा शासकिय अनुदानातुन कृषि विकासाच्या विविधयोजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	कृषिअधिकारी/ गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद	कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड
6	स्वर्णजयंती ग्राम स्वयंरोजगार योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद	प्रकल्प संचालक उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा.पं)
7	प्रधानमंत्री आवास योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद	प्रकल्प संचालक जि. ग्रा. वि. यं. नांदेड
8	रमाई आवास योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद	सहाय्यक समाज कल्याण आयुक्त, नांदेड
9	शबरी आवास योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद	प्रकल्प अधिकारी , एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प किंनवट
10	मोदी आवास योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद	प्रकल्प संचालक जि. ग्रा. वि. यं. नांदेड
11	ठक्करबापा योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद	प्रकल्प अधिकारी , एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प किंनवट
12	जिल्हा ग्राम विकास निधी अंतर्गत कामे	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी/ उप अभियंता	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा.पं) / कार्यकारी अभियंता
13	पायाभूत सुविधा कामे	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी/ उप अभियंता	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा.पं) / कार्यकारी अभियंता
14	पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम/हरीयाली	सरपंच/ ग्रामपंचायत अधिकारी / स्वयंसेवा संस्था यंत्रणा	गटविकास अधिकारी स्वयंसेवा संस्था / यंत्रणा	प्रकल्प संचालक / स्वयंसेवा संस्था यंत्रणा
15	स्वच्छत भारत मिशन	सरपंच/ ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पा.व स्व) स्वच्छता कक्ष जि.प.नांदेड
16	ग्रामपंचायत स्वउत्पन्नातील कामे	सरपंच/ ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी/ उप अभियंता	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा.पं) / कार्यकारी अभियंता
17	अनुसूचित जाती व नवबौध घटकाचा विकास करणे	सरपंच/ ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी/ उप अभियंता	समाज कल्याण अधिकारी/ कार्यकारी अभियंता
18	संत सेवालाल महाराज तांडा वस्ती योजना	सरपंच/ ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी/ उप अभियंता	समाज कल्याण अधिकारी/ कार्यकारी अभियंता
19	समाज कल्याण विभागाच्या वैयक्तिक लाभाच्या विविध योजना	सरपंच/ ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी/ उप अभियंता	समाज कल्याण अधिकारी/ कार्यकारी अभियंता
20	पंधरावावित्त आयोगा अंतर्गत कामे	सरपंच/ ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी/ अभियंता	समाज कल्याण अधिकारी/ कार्यकारी अभियंता
21	मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती	प्राथमिक शिक्षक	गटशिक्षण अधिकारी/ गटविकास अधिकारी	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण)
22	एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना	अंगणवाडी कार्यकत्या/ पर्यवेक्षिका	बालविकास प्रकल्प अधिकारी	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण)
23	महिला व बालकल्याण विभागाच्या विविधयोजना	अंगणवाडी कार्यकत्या/ ग्रामपंचायत अधिकारी	बालविकास प्रकल्प अधिकारी	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण)

24	स्वयं सहाय्यतावचत गटाची स्थापना व सबलीकरण	अंगणवाडी कार्यकत्या/ ग्रामपंचायत अधिकारी	बालविकास प्रकल्प अधिकारी	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण)
25	महिला समुपदेशन केंद्र	अंगणवाडी कार्यकत्या/ ग्रामपंचायत अधिकारी	बालविकास प्रकल्प अधिकारी	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण)
26	अंगणवाडी लाभार्थ्यांची वैधकिय तपासणी	अंगणवाडी कार्यकत्या/ वैधकीय अधिकारी	बालविकास प्रकल्प अधिकारी/तालुका आरोग्य अधिकारी	जिल्हा आरोग्य अधिकारी/ उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण)
27	शालेय पोषण आहार	मुख्याध्यापक/ ग्राम शिक्षण समिति	गटशिक्षण अधिकारी/ तहसिलदार	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा पुरवठा अधिकारी
28	गणवेश वाटप	मुख्याध्यापक/ ग्राम शिक्षण समिति	गटशिक्षण अधिकारी/ तहसिलदार	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा पुरवठा अधिकारी
29	सर्व शिक्षा अभियान अंतर्गत बांधकामेतर कार्यक्रम	मुख्याध्यापक/ ग्राम शिक्षण समिति	गटशिक्षण अधिकारी	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)
30	सावित्रीबाई फुले दत्तक पालक योजना	मुख्याध्यापक/ ग्राम शिक्षण समिति	गटशिक्षण अधिकारी	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)
31	वस्तीशाळा /महात्मा फुले शिक्षण हमी केंद्र	मुख्याध्यापक/ ग्राम शिक्षण समिति	गटशिक्षण अधिकारी	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)
32	मुलींना उपस्थिती भत्ता	मुख्याध्यापक/ ग्राम शिक्षण समिति	गटशिक्षण अधिकारी	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)
33	गुणवंत विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती	मुख्याध्यापक/ ग्राम शिक्षण समिति	गटशिक्षण अधिकारी	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)
34	शिक्षण विभागाच्या शासकीय /जिल्हा परिषद निधीतील इतर योजना	मुख्याध्यापक/ ग्राम शिक्षण समिति	गटशिक्षण अधिकारी	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)
35	सर्व शिक्षा अभियाना अंतर्गत बांधकामे	मुख्याध्यापक/ग्राम शिक्षणसमिति/कानिष्ट अभियंता सर्व शिक्षा अभियाना	गटशिक्षण अधिकारी	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) कार्यकारी अभियंता सर्व शिक्षा अभियान
36	शाळा खोली बांधकाम दुरूस्ती	मुख्याध्यापक/ग्राम शिक्षणसमिति/कानिष्टअभियंता सर्वशिक्षा अभियाना	गटशिक्षण अधिकारी / उप अभियंता	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) कार्यकारी अभियंता सर्व शिक्षा अभियान
37	अपंग विद्यार्थ्यांना कृतीम अवयव	मुख्याध्यापक/ ग्राम शिक्षण समिति	गटशिक्षण अधिकारी / तालुकाआरोग्यअधिकारी	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा आरोग्य अधिकारी
38	शाळेतील विद्यार्थ्यांची वैधकिय तपासणी	मुख्याध्यापक/ वैधकीय अधिकारी	गटशिक्षण अधिकारी / तालुकाआरोग्यअधिकारी	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा आरोग्य अधिकारी
39	लसीकरण (ANM) /MPW	आरोग्य पर्यवेक्षक / आरोग्य सहायक	वैधकिय अधिकारी/ तालुकाआरोग्यअधिकारी	जिल्हा आरोग्य अधिकारी
40	रोग निदान शिबिरे	वैद्यकीय अधिकारी	तालुकाआरोग्यअधिकारी	जिल्हा आरोग्य अधिकारी
41	कुटुंब कल्याण कार्यक्रम	आरोग्य कर्मचारी / वैद्यकीय अधिकारी	गटविकासअधिकारी/ तालुकाआरोग्यअधिकारी	जिल्हा आरोग्य अधिकारी
42	प्राथमिक आरोग्य केंद्र /उपकेंद्र बांधकामे	कनिष्ट अभियंता/वैद्यकीय अधिकारी	उप अभियंता/ तालुकाआरोग्यअधिकारी	कार्यकारी अभियंता / जिल्हा आरोग्य अधिकारी
43	जननी सुरक्षा योजना	वैद्यकीय अधिकारी/ ग्राम आरोग्य पोषण	गटविकासअधिकारी/ तालुकाआरोग्यअधिकारी	जिल्हा आरोग्य अधिकारी
44	पिण्याच्या पाण्याच्या नमुने तपासणी	ग्राम सेवक / आरोग्य सेवक	गटविकासअधिकारी/ तालुकाआरोग्यअधिकारी	जिल्हा आरोग्य अधिकारी
45	इतर राष्ट्रीय आरोग्य कार्यक्रम अंधत्व / कुष्ठरोगनिर्मुलन/क्षयरोग /हिवताप/हतिरोग निर्मुलन	आरोग्य पर्यवेक्षक/ वैद्यकीय अधिकारी	तालुकाआरोग्यअधिकारी	जिल्हा आरोग्य अधिकारी
46	प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना	कनिष्ट अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
47	सर्व योजने अंतर्गत रस्त्याची व पुलाचीकामे	कनिष्ट अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
48	वैधानिक विकास कामे	कनिष्ट अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
49	स्थानिक विकास निधी कामे	कनिष्ट अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
50	खासदार विकास निधी कामे	कनिष्ट अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
51	रस्त्याविशेष दुरूस्ती	कनिष्ट अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
52	पुरहानी कामे	कनिष्ट अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
53	डोंगरी विकास कामे	कनिष्ट अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
54	महात्मा गांधी रोजगार हमी योजना योजना अंतर्गत कामे	कनिष्ट अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम उपविभागीय जलसंधारण अधिकारी

55	लघुसिंचन पाझर तलाव कामे	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता लघुपाट बंधारे	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
56	कोल्हापूर पद्धतीची बंधारे	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता (बांधकाम)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम
57	लघु पाटबंधारे दुरूस्तीची कामे	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता लघुपाट बंधारे	कार्यकारी अभियंता बांधकाम (सिंचन)
58	स्थानिक विकास निधी अंतर्गत पाणी पुरवठा योजना	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता (ग्रामीण पुरवठा योजना)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम (ग्रामीण पुरवठा योजना)
59	रोजगार हमीयोजने अंतर्गत जवाहर विहिर	कनिष्ठ अभियंता / ग्रामपंचायत अधिकारी	उप अभियंता (लघुपाटबंधारे) गटविकास अधिकारी	कार्यकारी अभियंता बांधकाम (सिंचन)
60	तीर्थ क्षेत्र विकास निधि कामे	कनिष्ठ अभियंता / ग्रामपंचायत अधिकारी	उप अभियंता (बांधकाम) गटविकास अधिकारी	कार्यकारी अभियंता बांधकाम उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्राम पंचायत)
61	ग्रामीण पाणी पुरवठा योजने अंतर्गत कामे	कनिष्ठ अभियंता / ग्राम आरोग्य समिति	उप अभियंता बांधकाम (ग्रामीण पुरवठा योजना)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम (ग्रामीण पुरवठा)
62	जल स्वराज्य बाह्य अर्थ सहाय्य योजनेची कामे	ग्रामीण पुरवठा व स्वच्छता समिति	उप अभियंता बांधकाम (ग्रामीण पुरवठा योजना)	कार्यकारी अभियंता बांधकाम उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्राम पंचायत) डिप्टी
63	शिव कालीन पाणी पुरवठा योजना	ग्रामीण पुरवठा व स्वच्छता समिति	उप अभियंता (ग्रामीण पाणी पुरवठा योजना) गटविकास अधिकारी	कार्यकारी अभियंता बांधकाम (ग्रामीण पुरवठा) वरीष्ठ भूवैज्ञानिक
64	विधन विहिर कार्यक्रम	ग्रामीण पुरवठा व स्वच्छता समिति	उप अभियंता (ग्रामीण पाणी पुरवठा योजना) गटविकास अधिकारी	कार्यकारी अभियंता बांधकाम (ग्रामीण पुरवठा) वरीष्ठ भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण विकास यंत्रणा
65	नळ पाणी पुरवठा योजना दुरूस्ती	ग्रामसेवक / ग्रामपाणीपुरवठा समिति / कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता पाणी पुरवठा	कार्यकारी अभियंता (ग्रामीण पुरवठा)
66	जनावराचे लसीकरण व औषधीपचार	पशुधनपर्यवेक्षक / पशुधनविकास अधिकारी	पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)	जिल्हा पशु संवर्धन अधिकारी
67	जनावराचे रोग निदान शिबिरे	पशुधनपर्यवेक्षक / पशुधनविकास अधिकारी	पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)	जिल्हा पशु संवर्धन अधिकारी
68	कृत्रिम रेतन कार्यक्रम	पशुधनपर्यवेक्षक / पशुधनविकास अधिकारी	पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)	जिल्हा पशु संवर्धन अधिकारी
69	जिल्हा परिषद / शासकीय अनुदानातून पशु संवर्धन विकासाच्या इतर योजना	पशुधनपर्यवेक्षक / पशुधनविकास अधिकारी	पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)	जिल्हा पशु संवर्धन अधिकारी

टीप : योजनेच्या अमलबजावणीच्या जबाबदारी बाबत संबंधित कर्मचारी / अधिकारी यांच्या मध्ये स्थानिक परिस्थितिनुसार बदल असू शकेल तसेच वरील योजनाची यादी ही केवळ मार्गदर्शन या व्यतिरिक्त योजनेच्या त्यामध्ये समावेश असू शकेल

परिशिष्ट - 3

पंचायत राज संस्थाची संविधानिक जबाबदारी
ग्रामपंचायतीची संविधानिक जबाबदारी

महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम व त्या अंतर्गत केलेली नियम यानुसार ग्रामपंचायतीने काम करणे बंधनकारक आहे ,

ग्रामपंचायतीची कामे : ग्रामपंचायतीना त्यांच्या कार्यक्षेत्रात जनतेसाठी पाणी पुरवठा व स्वच्छता, रस्ते सांडपाणी, घनकचरा व्यवस्थापन, गावातील पथदिवे ईत्यादी सुविधा पुरविणे, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, मागासवर्गीयांचे कल्याण महिला व बालकल्याणाचे विविध उपक्रम हाती घेणे बंधनकारक आहे .
ग्रामपंचायत हद्दीतील जन्म, मृत्यू, उपजतमृत्यू, विवाह ईत्यादीच्या नोंदी घेणे क्रम प्राप्त आहे . ग्रामस्थांनी मागणी केल्यानुसार ग्रामसभेची व ग्रामपंचायतीच्या ठरावाची ईतीव्रताची प्रत .

अ. क्र	कार्यसूची	जबाबदार कर्मचारी /अधिकारी	कार्यपुर्तीचा कालावधी	विहित मुदतीत कार्यपुर्ती न झाल्यास कोणत्या अधिकाऱ्याकडे तक्रार करावी
1	जन्म नोंदनीचा दाखला देणे (5 वर्षे आतील नोंद)	ग्रामपंचायत अधिकारी	7दिवस	गटविकास अधिकारी वर्ग-1 पं स धर्माबाद
2	मृत्यू नोंदनीचा दाखला देणे (5वर्षे आतील नोंद)	ग्रामपंचायत अधिकारी	7 दिवस	गटविकास अधिकारी वर्ग-1 पं स धर्माबाद
3	विवाह नोंदनीचा दाखला देणे (5 वर्षे आतील नोंद)	ग्रामपंचायत अधिकारी	7 दिवस	गटविकास अधिकारी वर्ग-1 पं स धर्माबाद
4	दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबातील असल्या बाबत दाखला देणे (BPL)	ग्रामपंचायत अधिकारी	7दिवस	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद
5	ग्राम पंचायत येणे बाकी नसल्याचा दाखला	ग्रामपंचायत अधिकारी	5 दिवस	गटविकास अधिकारी वर्ग-1 पं स धर्माबाद
6	नमूना नं . 8 चा उतारा देणे	ग्रामपंचायत अधिकारी	5दिवस	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद
7	निराधार असल्याचा दाखला	ग्रामपंचायत अधिकारी	20 दिवस	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद
8	मंजूराची नोंदनी करून जाब काड देणे	ग्रामपंचायत अधिकारी	15 दिवस	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद
9	फेर फार अर्जावर कार्यवाही करणे	ग्रामपंचायत अधिकारी	30दिवस	गटविकास अधिकारी वर्ग-1 पं स धर्माबाद
10	व्यवसाय परवाना देणे (उद्योग) नाहरकत दाखला देणे	ग्रामपंचायत अधिकारी	30दिवस	गटविकास अधिकारी पं स धर्माबाद
11	बांधकाम परवाना गावाच्या सीमेत देणे (महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम व टाउन प्लानिंग अॅक्ट नुसार)	ग्रामपंचायत अधिकारी	60	गटविकास अधिकारीपं स धर्माबाद
12	जनावराच्या आरोग्याचा दाखला देणे	पशुधन विकास अधिकारी	2दिवस	पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)
13	जनावराचे शवविच्छेदन अहवाल व मृत्यू दाखला देणे	पशुधन विकास अधिकारी	2दिवस	पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)
14	जनते कडून आलेल्या तक्रारी च्या निवारणा संबंधी अंतरिम उत्तर देणे	ग्राम पंचायत अधिकारी / गटविकास अधिकारी व तालुकास्तरीय अधिकारी	21 दिवस	तत्सम वरिष्ठ अधिकारी व जिल्हा परिषदांचे खाते प्रमुख

सरपंचाची कर्तव्य ;

अधिनियमानुसार सरपंच यांना कार्यकारी शक्ति प्रदान केली असून ते ग्रामपंचायतीचे प्रमुख म्हणून कामकाज पाहातो . सरपंचपंचायतीच्या सभेचे विनिमयन करेल व पंचायतीच्या सर्व अधिकाऱ्यानी / कर्मचाऱ्यानी केलेल्या कृती व कार्यवाहीवर देखरेख व नियंत्रण ठेवेल अर्धीनियमानुसार आवश्यक असलेली सर्व विवरणे व अहवाल तयार ठेवण्याची व्यवस्था करेल . अर्धीनियमानुसार तसेच शासनाच्या निर्देशाखाली देणे आवश्यक असतील अशी प्रती प्रमाणपत्रे आपल्या सहिने व पंचायतीच्या मुद्रेनिशी देतील , प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करून आवश्यक कार्य पार पाडेल , गाव पातळीवर विविध विकास कार्यक्रम अभियान व योजनेत लोकांचा सहभाग घेउन गाव समृद्ध करण्याचा प्रयत्न करेल .

ग्रामपंचायत अधिका-याची कामे ; -ग्रामपंचायत अधिकारी हा ग्रामपंचायतीचासचिव म्हणून कामकाज पाहतो .

- 1 . ग्रामसभेच्या व मासिक सभेच्या अनुषंगाने कामे , ग्रामसभा व मासिक सभेसमोर जमा व खर्च मंजूरीसाठी ठेवणे .
- 2 . विविध स्वरूपाचे ग्रामस्थांना दाखले देणे .
- 3 . ग्रामपंचायत हद्दीतील वेगवेगळे कर वसूल करणे , त्याची नोद घेउन कराची रक्कम बँकेत भरणे , अगामी वर्षासाठी कराची मागणी तयार करून मागणी देयकेपाठविणे .
- 4 . ग्रामपंचायतीचे अंदाजपत्रक विहित मुदतीत अधिनियमानुसार तयार करून पंचायत समिति कडे सादर करणे .
- 5 . पिकावरील विविध रोगाबाबत ग्रामस्थांना जाहिर दवंडीद्वारे माहिती देणे .
- 6 . साथरोग प्रतिबंध उपाय योजना करणे , पुरेसा टी.सी.एल. साठा ठेवणे व त्यांचा पाणी शुद्धीकारणासाठी नियमित वापर करणे .
- 7 . गावातील साथीच्याआजाराबाबत प्राथमिक माहिती आरोग्य अधिकारी व गट विकास अधिकारी यांना देणे .
- 8 . गावातील पाणीपुरवठा योजनेची देखभाल दुरूस्ती व सनियंत्रण करणे .
- 9 . जन्म , मृत्यू , उपजतमृत्यू व विवाह नोदणी करणे व त्या अनुषंगाने निबंधक म्हणून काम पाहणे .
- 10 . ग्राम पंचायत लेखा नमूना 01 ते 28 व ईतर (शोचालाय , व्रक्षलागवड ईत्यादी अद्यावत करणे , त्यांची जोपासना करणे तसेच ग्रामपंचायतीच्या आर्थिक निधीची संनियंत्रण करणे .
- 11 . गावपातळीवर वेगवेगळे अभियान व योजना लोकसहभागात राबविणे .

जिल्हा परिषद पंचायत समिति यांची संविधानिक जबाबदारी ; -

जिल्हा परिषद व पंचायत समिति यांना महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या अधिनियम (96) व या अधिनियमान्वये केलेले विविध नियम तसेच शासनाकडून वेळोवेळी देण्यात आलेली निर्देश यानुसार काम करणे बंधनकारक आहे . जिल्हा परिषद व पंचायत समित्यांनी त्यांच्या कार्याक्षेत्रात स्वउत्पन्नातून बांधकाम , सिंचन , कृषि विकास , पशुसवर्धन , शिक्षण , आरोग्य , पाणी पुरवठा व स्वच्छता ईत्यादी संबंधित विविध विकास योजना राबविणे तसेच मागासवर्गीय व आदिवासीचे कल्याण महिला व बाल कल्याण यासाठी विशेष वित्तीय तरतूद करणे बंधनकारक आहे . या व्यतिरिक्त राज्य शासनाच्या अभिकरन तत्वावर सोपाविलेल्या योजना व हस्तांतरित केलेल्या योजनाची अमलबजावणी तसेच केंद्र शासन , राज्य शासन पुरस्कृत व बाह्य अर्थ सहाय्यित योजनाची अमलबजावणी शासनाने सोपविल्यास त्याच्या कार्यक्षेत्रात करण्याची जबाबदारी जिल्हा परिषद व पंचायत समिति यांची आहे .

टिप ; -जन्म व मृत्यू च्या घटनेनंतर 21 दिवसाची पर्यंत नोदणीतून दाखले देण्याचा अधिकार ग्रामपंचायत अधिकारी यांना असून त्यापुढील 01 वर्षाच्या कालावधीसाठी हा अधिकार गट विकास अधिकारी यांना आहे व त्यावरील कालावधीसाठी नोंदणी करण्याचे आदेश ग्रामपंचायत अधिकारी यांना देण्याचे अधिकार मा . तहसिलदार यांना आहेत . जन्म मृत्यू , उपजतमृत्यू व विवाह नोदणीचे 05 वर्षापर्यंतचे रेकॉर्ड ग्रामपंचायतीकडे ठेवण्यात येतात तरत्यापुढील सर्व कालावधीचे रेकॉर्ड देखील ग्राम पंचायत स्तरावर ठेवण्यात येतात .

परिशिष्ट - 4

प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे नाव करखेली

अ.क्र.	बाब	संक्षिप्त माहिती
1	प्राथमिक आरोग्य केंद्रात समाविष्ट गावे व लोकसंख्या	(२४) गावे , लोकसंख्या ३३२०६
2	वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव	1. डॉ. सोमेश्वर नागोराव मोरे मो.नं.-८३२९३४७२५२,९४२१४८१०९३ 2. डॉ. उडतेवार अमोल -मो.नं.- ८९७५७३५४३६
3	उपकेंद्राची नावे	करखेली ,चिकना,जारिकोट,कारेगाव
4	वैद्यकीय अधिकारी यांचे महिन्यातील उपकेंद्रनिहाय भेटीचे दिवस	मंगळवार, गुरुवार, शनिवार
5	महिन्यातील लसीकरणाचा कार्यक्रम (गावाचे नाव व तारखा नमुद कराव्यात	प्रत्येक उपकेंद्रस प्रत्येक गावात बालक व माता लसिकरण होते. (मासिक नियोजनानुसार)
6	अंगणवाडी लाभार्थी वैद्यकीय तपासणी बाबत महिन्यातील संभाव्य कार्यक्रम (गावाचे नाव व तारिख नमूद कराव्यात	मासिक नियोजना नुसार
7	शालेय आरोग्य तपासणी चा बाबत महिन्यातील संभाव्य कार्यक्रम	मासिक नियोजना नुसार
8	कुटुंब कल्याण शस्तक्रिया शिबिरे	करखेली प्रत्येक मंगळवार, गुरुवार
9	रोग निदान शिबिरे (तारखा व ठिकाण नमूद करावे)	मासिक नियोजना नुसार
10	पाणी नमुने दूषित आढळलेले पाण्याचे उद्धव	0४
11	प्राथमिक आरोग्य केंद्रात उपलब्ध साठा	उपलब्ध आहे

प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे नाव सिरजखोड

अ.क्र.	बाब	संक्षिप्त माहिती
1	प्राथमिक आरोग्य केंद्रात समाविष्ट गावे व लोकसंख्या	(२६) गावे , लोकसंख्या २९८२९
2	वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव	1. डॉ. शेख नसिम बानु मो.नं.-९८३४४६१९३२,९४२१७५६९०९ 2. डॉ. कोनेरी मॅडम मो.नं.-८९९५४८५३५
3	उपकेंद्राची नावे	सिरजखोड ,येताळा ,बेल्लुर (बु),मंगनाळी,चोळाखा
4	वैद्यकीय अधिकारी यांचे महिन्यातील उपकेंद्रनिहाय भेटीचे दिवस	मंगळवार, गुरुवार, शनिवार
5	महिन्यातील लसीकरणाचा कार्यक्रम (गावाचे नाव व तारखा नमुद कराव्यात	प्रत्येक उपकेंद्रस प्रत्येक गावात बालक व माता लसिकरण होते. (मासिक नियोजनानुसार)
6	अंगणवाडी लाभार्थी वैद्यकीय तपासणी बाबत महिन्यातील संभाव्य कार्यक्रम (गावाचे नाव व तारिख नमूद कराव्यात	मासिक नियोजना नुसार
7	शालेय आरोग्य तपासणी चा बाबत महिन्यातील संभाव्य कार्यक्रम	मासिक नियोजना नुसार
8	कुटुंब कल्याण शस्तक्रिया शिबिरे	सिरजखोड प्रत्येक मंगळवार, गुरुवार
9	रोग निदान शिबिरे (तारखा व ठिकाण नमूद करावे)	मासिक नियोजना नुसार
10	पाणी नमुने दूषित आढळलेले पाण्याचे उद्धव	00
11	प्राथमिक आरोग्य केंद्रात उपलब्ध साठा	उपलब्ध आहे

पशुवैद्यकीय केंद्र :- धर्माबाद

पशुवैद्यकीय चिकित्सालय (स्थानिक) चिंचोली धर्माबाद नांदेड

अ.क्र.	बाब	संक्षिप्त माहिती
1	पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव	-डॉ.सपना निळकंठ पेदुलवार
2	पशुधन पर्यवेक्षकाचे नाव	-
3	सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी	-
4	पशुवैद्यकीय केंद्रात समाविष्ट गावे पशुधन संख्या	गावे 06 (चिंचोली, आलुर, बेलुर(खु)बेलुर (बु) जापलापुर, नायगाव(ध)) पशुधन संख्या - 3356
5	पशुवैद्यकीय अधिकारी यांचे महिन्यातील गाव निहाय भेटीचे दिवस	पशुपालकांच्या आजारा बाबत जनावरांना तपासणी करणे बाबत/पशुपालकांच्या मागणी नुसार
6	महिन्यातील जनावराचा लसिकरणाचा कार्यक्रम (गावाचे नाव व तारखा नमूद कराव्यात.	लसीच्या उपलब्धेनुसार व शासनाच्या वेळापत्रकानुसार
7	पशुवैद्यकीय केंद्रात मोफत व सशुल्क उपलब्ध औषध साठा	सर्व औषधी उपचाराप्रमाणे दिली जाते
8	कृत्रिम रेतन कार्यक्रम उद्दीष्ट साध्य	उद्दिष्ट -541 साध्य - 196
9	पशु संवर्धन विभागाच्या विविध योजनाची संक्षिप्त माहिती	राज्य स्तरीय नाविण्यपूर्ण योजनादुधाळ गट व शेळी गट वाटप , चारा बियाणे वाटप , जिल्हा स्तरीय विशेष घटक योजना दुधाळ गट व शेळी गट वाटप.

पशुवैद्यकीय चिकित्सालय (स्थानिक) करखेली धर्माबाद नांदेड

अ.क्र.	बाब	संक्षिप्त माहिती
1	पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव	-डॉ.साईप्रकाश बाबुराव रामोड
2	पशुधन पर्यवेक्षकाचे नाव	-
3	सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी	-
4	पशुवैद्यकीय केंद्रात समाविष्ट गावे पशुधन संख्या	गावे -13 (करखेली, राजापूर, पांगरी, बाचेगाव, येताळा, येवती, जुन्नी , हसनाळी, बाभुळगाव, चिकना, धानोरा, (खु), समराळा, विळेगाव,) पशुधन संख्या -38950
5	पशुवैद्यकीय अधिकारी यांचे महिन्यातील गाव निहाय भेटीचे दिवस	पशुपालकांच्या आजारा बाबत जनावरांना तपासणी करणे बाबत/पशुपालकांच्या मागणी नुसार
6	महिन्यातील जनावराचा लसिकरणाचा कार्यक्रम (गावाचे नाव व तारखा नमूद कराव्यात.	लसीच्या उपलब्धेनुसार व शासनाच्या वेळापत्रकानुसार
7	पशुवैद्यकीय केंद्रात मोफत व सशुल्क उपलब्ध औषध साठा	सर्व औषधी उपचाराप्रमाणे दिली जाते
8	कृत्रिम रेतन कार्यक्रम उद्दीष्ट साध्य	उद्दिष्ट 1008 साध्य-201
9	पशु संवर्धन विभागाच्या विविध योजनाची संक्षिप्त माहिती	राज्य स्तरीय नाविण्यपूर्ण योजनादुधाळ गट व शेळी गट वाटप , चारा बियाणे वाटप , जिल्हा स्तरीय विशेष घटक योजना दुधाळ गट व शेळी गट वाटप.

पशुवैद्यकीय चिकित्सालय (स्थानिक) जारीकोट धर्माबाद नांदेड

अ.क्र.	बाब	संक्षिप्त माहिती
1	पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव	-
2	पशुधन पर्यवेक्षकाचे नाव	-
3	सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी	श्री.संदिपकुमार शिवाजीराव भारोटे
4	पशुवैद्यकीय केंद्रात समाविष्ट गावे पशुधन संख्या	गावे 0८ (जारीकोट, चोंडी, सायखेड, चोळाखा, दिग्रस, रोशणगांव, पाटोदा(बु), पाटोदा(खु)) पशुधन संख्या -
5	पशुवैद्यकीय अधिकारी यांचे महिन्यातील गाव निहाय भेटीचे दिवस	पशुपालकांच्या आजारा बाबत जनावरांना तपासणी करणे बाबत/पशुपालकांच्या मागणी नुसार
6	महिन्यातील जनावराचा लसिकरणाचा कार्यक्रम (गावाचे नाव व तारखा नमूद कराव्यात.	लसीच्या उपलब्धेनुसार व शासनाच्या वेळापत्रकानुसार
7	पशुवैद्यकीय केंद्रात मोफत व सशुल्क उपलब्ध औषध साठा	सर्व औषधी उपचाराप्रमाणे दिली जाते
8	कृत्रिम रेतन कार्यक्रम उद्दीष्ट साध्य	उद्दिष्ट साध्य
9	पशु संवर्धन विभागाच्या विविध योजनाची संक्षिप्त माहिती	राज्य स्तरीय नाविण्यपूर्ण योजनादुधाळ गट व शेळी गट वाटप , चारा बियाणे वाटप , जिल्हा स्तरीय विशेष घटक योजना दुधाळ गट व शेळी गट वाटप.

पशुवैद्यकीय केंद्र ; - धर्माबाद

पशुवैद्यकीय चिकित्सालय (स्थानिक) कारेगाव धर्माबाद नांदेड

अ.क्र.	बाब	संक्षिप्त माहिती
1	पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव	-डॉ.बिंगेवार.बि.एस.
2	पशुधन पर्यवेक्षकाचे नाव	-लागु नाही
3	सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी	-लागु नाही
4	पशुवैद्यकीय केंद्रात समाविष्ट गावे पशुधन संख्या	गावे 07 पशुधन संख्या -4111
5	पशुवैद्यकीय अधिकारी यांचे महिन्यातील गाव निहाय भेटीचे दिवस	शिबिरे ,लसीकरण,कृत्रिम रेतन शिबिरे,रोग नियंत्रण ,अत्यावश्यक सेवा,व पशुपालकांच्या अडचणी बाबत भेटी व पशुपालकांच्या आजारा बाबत जनावरांना तपासणी करणे बाबत/पशुपालकांच्या मागणी नुसार
6	महिन्यातील जनावराचा लसिकरणाचा कार्यक्रम (गावाचे नाव व तारखा नमूद कराव्यात.	लसीच्या उपलब्धेनुसार व शासनाच्या वेळापत्रकानुसार
7	पशुवैद्यकीय केंद्रात मोफत व सशुल्क उपलब्ध औषध साठा	सर्व औषधी उपचाराप्रमाणे दिली जाते
8	कृत्रिम रेतन कार्यक्रम उद्दीष्ट साध्य	उद्दिष्ट -450 साध्य - 134
9	पशु संवर्धन विभागाच्या विविध योजनाची संक्षिप्त माहिती	राज्य स्तरीय नाविण्यपूर्ण योजनादुधाळ गट व शेळी गट वाटप , चारा बियाणे वाटप , जिल्हा स्तरीय विशेष घटक योजना दुधाळ गट व शेळी गट वाटप.

परिशिष्ट - 5

जि.प. स्तरावर विकास कामासाठी प्रत्येक महिन्यात मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प. नांदेड यांचे अनुमतीने समन्वय सभा घेण्यात येवून विभाग प्रमुखाचा व तालुक्यातील आढावा घेण्यात येतो .

- 1) मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी ;- अध्यक्ष
  - 2) मा. उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी ;- सचिव
  - 3) मा. विभाग प्रमुख ;- सदस्य
  - 4) सर्व गटविकास अधिकारी ;- सदस्य
- पंचायत समिति धर्माबाद अंतर्गत विविध शाखा मार्फत दिल्या जाणाऱ्या सेवा

अ.क्र.	विभाग	पदनाम	सेवा
1	2	3	4
1	सहाय्यक प्रशासन अधिकारी	श्री. यु.के. देशपांडे	कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांवर नियंत्रण ठेवणे कार्यालयीण कार्यालयीण कामकाज सुरळीत पार पाडणे
2	कनिष्ठ प्रशासन अधिकारी	श्री. एक.व्ही. कदम	कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांवर नियंत्रण ठेवणे कार्यालयीण कामकाज सुरळीत पार पाडणे
3	कनिष्ठ प्रशासन अधिकारी	श्री. डि.आर. चव्हाण	कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांवर नियंत्रण ठेवणे कार्यालयीण कामकाज सुरळीत पार पाडणे
4	आस्थापना -1	श्रीमती .जे.एन .तोटेवाड (व.सा.)	सर्व कर्मचाऱ्यांच्या आस्थापना विषयक बाबी
5	आस्थापना - 2	श्री. शेख गौस जानिमीया (क. स.)	सर्व ग्रामसेवकांच्या आस्थापना विषयक बाबी
6	पंचायत	श्री. डि.एस . गट्टुवार (वि.अ.(पं)) श्री. एस.एम.निलमवार (वि.अ.(पं)) श्री.एस.बी.रत्नाळीकर (क.स)	ग्रामपंचायत च्या विकास कामावर देखरेख व नियंत्रण 1.वार्षिक प्रशासन अहवाल तयार करणे 2.अंदाजपत्रक तयार करून घेणे 3.शासन निर्णय व वरिष्ठ कार्यालयाकडून प्राप्त सुचने नुसार ग्राम पंचायतीस मार्गदर्शन करणे
7	लेखा	श्री आर.एम.अकोलकर. (स.ले.अ) श्री.एस.जी.वाघमारे (क.ले.अ.) श्री नवाब पाशा खादर साब क.सा पेंन्शन विभाग सहाय्यक	स्थानिक निधि लेखा आक्षेप लेखा विभाग देखरेख ठेवणे कर्मचाऱ्याचे वेतन देयक इतर कामे शिक्षण विभाग वेतन इतर देयके
8	रोखपाल सेवानिव्रती वेतन	श्री नवाब पाशा खादर साब क.सा पेंन्शन विभाग सहाय्यक	धनादेश लिहिणे कर्मचाऱ्याचे कपाती बाबत चेक देणे सेवा निवृत्ती वेतन विषयक कामे
9	बांधकाम	श्री. आर.जी.हाक्के (कनिष्ठ अभियंता) श्री. पी.एस.भासले (कनिष्ठ अभियंता) श्री.एच.यु.बोरकर (स्था.अ.स.) श्री.एस.एस.पेंडकर (स्था.अ.स.) श्री.बी.जी.जाधव (क.स.)	बांधकाम विषयक कामे
10	पाणी पुरवठा / भांडार	श्री . शेख मुनिर शेख हुसेन(क.स.)	बोर, विहीर / टँकर अधिग्रहण , भांडार शाखा संभाळणे
11	हातपंप दुरूस्ती विभाग	श्री . शेख मुनिर शेख हुसेन(क.स.)	हातपंप दुरूस्ती
12	कृषि विभाग	श्री. पी.व्ही.देशमुख कृषि अधिकारी श्री. जी.ओ. चिद्रावार (वि.अ.कृषि) श्री. एस.ई. घुमतकर (वि.अ.कृषि)	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर कृषि संवलन योजना , बिरसा मुंडा कृषि क्रांतीविहिर योजना , बायोग्यास . कृषि विभागाची कामे
13	सांख्यिकी विभाग	श्रीमती. ए.एम. हलगे (वि.अ.सां)	सांख्यिकी विभागातील कामे सामाजिक आर्थिक जातनिहाय सवेरक्षण , दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबाचे सवेरक्षण , मासिक अहवाल , वार्षिक प्रशासन अहवाल , कर्मचा-री गणना, जिल्हा कडून आलेले माहिती तयार करणे, तालुका स्तरावरील सर्व माहिती तयार करणे
14	देयक शाखा	श्रीमती .जे.एन .तोटेवाड (व.सा.)	वेतन देयक कामे
15	घरकुल/ अभिलेखे	श्री. शेख हैदर कासिमशाहा (क.स.)	पंचायत समिती मासिक बैठकीचे कामकाज करणे , घरकुल विभागाचे कामकाज करणे
16	वाहन	श्री.एच.ए.पठाण	वाहन चालविणे
17	आवक - जावक -	श्रीमती. यु.पी.शिवशेट्टे (क.स.) श्रीमती .एस.एच.शिलारवार(क.स)	आवक - जावक टपाल वाटप व पाठविणेचे काम
18	परिषद	श्री.एम.एम. वानोळे(व.सा.)	माहिती अधिकार प्रकरणे हाताळणे , मा. आयुक्त तपासणी मुद्दे अनुपालन करणे , स्था. नि. ले. आक्षेप (साप्रवि) अनुपालन करणे , अभिलेखे अघावत करणे रेकॉर्ड ठेवणे
19	समाजकल्याण विभाग	श्री.एस.बी.रत्नाळीकर (क.स)	महिला बालकल्याण व समाजकल्याण विभागाचे व वृद्ध कलावंत योजनेचे कामकाज करणे
20	मनरेगा	श्री.एम.एम. वानोळे(व.सा.) श्री.डी.बी.मामडे(सहाय्यक कार्यक्रम अधिकारी) श्री.एच.एल.भंडारे(क.स) सहाय्यक कार्यक्रम अधिकारी)	मानरेगा योजने अंतर्गत शासन निर्णय नुसार कामकाज करणे

		श्री.जी.सुर्यवंशी (संगणक चालक)	
21	आपले सेवा सरकार केंद्र	श्री.एस.एल.कदम (कंत्राटी)	आपले सेवा सरकार केंद्रशी निघडीत सर्व कामे पाहणे
22	स्वच्छ भारत मिशन	श्री.के.एस.थोरमोट्टे (समूह समन्वयक)	घनकचरा व सांडपाणी व्यवस्थापन योजनेचे कामकाज पाहणे,वैयक्तिक व सार्वजनिक शौचालय बांधकाम कामकाज पाहणे
23	आरोग्य विभाग	श्री.ए.एम.दुधमल	जन्म मृत्यू नोंद घेणे,पाणी नमुने स्तोट तपासणे,आरोग्य विषयक योजना ग्राम पातळीवर राबवीने
24	महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवन्नोन्नती अभियान (MSRLM)	श्री.एम.पी.भिसे(बी.एम.एम) श्रीमती. लक्ष्मी मरेवार (बी.एम.) श्रीमती प्रिती कोल्हे (बी.एम) श्री.नारायण डुमणे (सी.सी.)(कंत्राटी)	दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबाच्या योजना
25	पंचायत समिती ऑपरेटर	श्री.डी.जी.चव्हाण (संगणक चालक) कंत्राटी	पंचायत समिती मधील सर्व ऑनलाईची कामे पाहणे
26	घरकुल	श्री.एम.एस.बरमे(संगणक चालक) कंत्राटी	घरकूल संबंधातील सर्व कामे करणे
27	तांत्रिक सहाय्यक	श्री.पी. डी. ढेरे(कंत्राटी) श्री.के व्ही कुरे(कंत्राटी) श्री. एस.ई.सुर्यवंशी (कंत्राटी) श्री.जी.सुर्यवंशी(संगणक चालक)	मनरेगा विभागातील तांत्रिक कामे पाहणे
28	गृह निर्माण अभियंता	श्री.एस.पी.मुरूडावार(कंत्राटी) श्री.व्ही.जी.ईबितवार(कंत्राटी) श्री.पी.डी.गायकवाड(कंत्राटी) श्री.व्ही.बी.विजापूरे(कंत्राटी) श्री.शेख समिर निझमसाब(कंत्राटी)	पंचायत समिती स्तरावरील सर्व घरकूल योजनेशी संबंधीत सर्व कामे पाहणे
29	राष्ट्रीय ग्राम स्वराज्य अभियान	श्रीमती.स्वती कमलाकर श्री.पी.मेहरकर डाटा ऑपरेटर	तालुका व्यवस्थापक म्हणुण काम पाहणे सरपंच व गारमसेवकांना प्रक्षीक्षण देणे व ईतर राष्ट्रीय ग्राम स्वराज्य अभियानाशी संबंधीत काम पाहणे.

ग्रामस्थाची सनद प्रसिद्ध करणे

गट विकास अधिकाऱ्याचे नाव : **श्री.आर.डी.क्षीरसागर**

सामूहिक विकासाच्या योजना

अ. क्र.	योजनेचे नाव	जबाबदारी अधिकारी	तालुका / उपविभागस्तर	जिल्हा स्तर
		ग्रामस्तर	तालुका / उपविभागस्तर	जिल्हा स्तर
1	महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	उपजिल्हा कार्यक्रम समन्वयक जि. प. नांदेड
2	महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवन्तोती अभियान	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	प्रकल्प संचालक उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा. पं)
3	दलित वस्ती सुधार योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	प्रकल्प संचालक उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा. पं)
4	चौदावा वित्त आयोग कामे ग्रा. पं. पंधरावा वित्त आयोग कामे ग्रा. पं.	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा. पं)
5	शासनाच्या व जिल्हा परिषदाकडून पंचायत समिति मार्फत राबविण्यात येणाऱ्या योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	तत्सम वरिष्ठ अधिकारी व जिल्हा परिषदाचे खाते प्रमुख
6	पंचायत समितीच्या विविध योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	तत्सम वरिष्ठ अधिकारी व जिल्हा परिषदाचे खाते प्रमुख
7	स्थानिक विकास अंतर्गत कामे	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
8	वर्ग खोली बांधकाम	मुख्याध्यापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि. प. नांदेड
9	किचन शेड	मुख्याध्यापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि. प. नांदेड

वैयक्तिक विकासाच्या योजना

अ. क्र.	योजनेचे नाव	जबाबदारी अधिकारी	तालुका / उपविभागस्तर	जिल्हा स्तर
1	जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	प्रकल्प संचालक
2	स्वर्ण जयंती ग्राम स्वयंरोजगार योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	प्रकल्प संचालक
3	प्रधान मंत्री आवास योजना , पंडित दिनदयाल उपाध्याय योजना आवास योजना मोदी आवास योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	प्रकल्प संचालक
4	रमाई आवास योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	सहाय्यक समाज कल्याण आयुक्त; नांदेड
5	शबरी आवास योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	प्रकल्प संचालक

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग

6	संपूर्ण स्वच्छता वैयक्तिक शौचालये योजना/शालेय व अंगणवाडी स्वच्छता ग्रह , सार्वजनिक शौचालय	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (स्वच्छता)
---	---	---------------------	---------------------------------------	--

समाज कल्याण विभाग

7	शिलाई मशीन वाटप योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण)
8	अनु-जाती नवबौद्ध कृषि कुटुंबाना अर्थसाहाय (विधयो)	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	तत्सम वरीष्ठ अधिकारी व जिल्हा परिषदाचे खाते प्रमुख
9	दलित वस्ती सुधार योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	समाजकल्याण अधिकारी जि. प. नांदेड
10	वृद्ध कलाकारांना मानधन मंजूर योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत)
11	मागासवर्गीय मुलांना उपस्थित भता	मुख्याध्यापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि. प. नांदेड
12	पुस्तक पेढी योजना	मुख्याध्यापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि. प. नांदेड
13	अपंग मुले / मुली कृत्रीम अवयव बसवणे	मुख्याध्यापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि. प. नांदेड
14	मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती	मुख्याध्यापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि. प. नांदेड

महिला बाल कल्याण विभाग				
15	मुलींना सायकली पुरविणे	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	समाजकल्याण अधिकारी जि.प.नांदेड
एकात्मिक बाल विकास कार्यक्रम				
16	आहिल्या बाई होळकर मोफत प्रवास योजना	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड
शिक्षण विभाग (प्राथमिक व माध्यमिक)				
17	पूर्व माध्यमिक व माध्यमिक शिष्यवृत्ती योजना	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड
18	शालेय पोषण आहार योजना	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड
19	सावित्रीबाई फुले दत्तक पालक योजना	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड
20	सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड
21	अस्वच्छ व्यवसाय शिष्यवृत्ती	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	समाजकल्याण अधिकारी जि.प.नांदेड
22	गुणवत्ता शिष्यवृत्ती	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड
23	शिक्षण फी परीक्षा फी	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड
24	आल्पसंख्यांक प्रि-मॅस्ट्रीक शिष्यवृत्ती	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	समाजकल्याण अधिकारी जि.प.नांदेड
25	अपंग समावेशीत शिक्षण (IED)	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	समाजकल्याण अधिकारी जि.प.नांदेड

मानव विकास योजना

26	अभ्यासिका वर्ग	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड
27	10 वी 12 वी अनुतीर्ण विद्यार्थ्यांसाठी शिकवणी वर्ग	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड
28	मुलींना शाळेपर्यंत जाण्यासाठी व येण्यासाठी बस सुविधा उपलब्ध करून देणे	मुख्याधापक	गट शिक्षण अधिकारी	शिक्षण अधिकारी (प्रा) जि.प.नांदेड

कृषि विभाग

29	बायोगॅस सयंत्र बांधणी कार्यक्रम	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	कृषि विकास अधिकारी जि.प.नांदेड
30	नादूरुस्तबायोगॅस सयंत्र दुरूस्ती योजना	ग्रामपंचायत अधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	कृषि विकास अधिकारी जि.प.नांदेड
31	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर कृषि स्वावलंबन योजना	कृषिअधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	कृषि विकास अधिकारी जि.प.नांदेड
32	बिरसा मुंडा कृषि स्वावलंबन अंतर्गत विहीर योजना	कृषिअधिकारी	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	कृषि विकास अधिकारी जि.प.नांदेड

बांधकाम उपविभाग कार्यालय

अ.क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	जबाबदारी अधिकारी		
		ग्रामस्तर	तालुका /उपविभागस्तर	जिल्हा स्तर
1	रस्ते विकास कार्यक्रम	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
2	रस्त्याची किरकोळ व शोष दुरूस्ती कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
3	स्थानिक विकास निधि कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
4	वैधनिक विकास अंतर्गत कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
5	पुरहानी कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
6	चौदावा वित्त आयोगा अंतर्गत कामे, पंधरा वा वित्त आयोग	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
7	प्राथमिक आरोग्य केंद्र /उपकेंद्र बांधकामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
8	डोंगरी विकास निधि अंतर्गत कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड

9	जिल्हा परिषद व पंचायत समिति अनुदानातील कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
10	इतर योजने अंतर्गत कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
11	पशू वैद्यकीय दवाखाना दुरूस्ती	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
12	म.न.रे.गा.	ग्रामसेवक / ग्रामविकास अधिकारी, कनिष्ठ /शाखा अभियंता	गटविकास अधिकारी पंचायत समिति धर्माबाद	उपजिल्हा कार्यक्रम समन्वयक जि.प.नांदेड

लघु सिंचन उप विभाग :

अ.क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	जबाबदारी अधिकारी		
		ग्रामस्तर	तालुका / उपविभागस्तर	जिल्हा स्तर
1	पाझर तलाव कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (लपा) जिल्हा परिषद नांदेड
2	कोल्हापूर बंधारा कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (लपा) जिल्हा परिषद नांदेड
3	इतर लघुसिंचन कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (लपा) जिल्हा परिषद नांदेड
4	वनराई बंधारे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (लपा) जिल्हा परिषद नांदेड
5	लघुसिंचन दुरूस्ती कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (लपा) जिल्हा परिषद नांदेड
6	उपसा जलसिंचन योजना	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (लपा) जिल्हा परिषद नांदेड
7	संपूर्ण ग्रामीण रोजगार योजना (जि.प.20% पं.स.30%) कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (लपा) जिल्हा परिषद नांदेड
8	रोजगार हमी योजना कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (लपा) जिल्हा परिषद नांदेड
9	इतर योजने अंतर्गत कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (लपा) जिल्हा परिषद नांदेड

ग्रामीण पाणी पुरवठा उप विभाग कार्यालय :

अ.क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	जबाबदारी अधिकारी		
		ग्रामस्तर	तालुका / उपविभागस्तर	जिल्हा स्तर
1	नियमित ग्रामीण पाणी पुरवठा योजना	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
2	खुल्या विहिरी	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
3	स्वजलधारा अंतर्गत पाणी पुरवठा योजना	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
4	जलस्वराज्य अंतर्गत योजना	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
5	व वेग ग्रामीण पाणी पुरवठा योजना	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
6	महाजल अंतर्गत योजना	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
7	विधन विहिरीचा कार्यक्रम	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
8	शिवकालीन पाणी पुरवठा योजना	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
9	पाणी पुरवठा योजना देखभाल दुरूस्ती कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
10	स्थानिक विकास निधी अंतर्गत कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड
11	इतर योजने अंतर्गत कामे	कनिष्ठ /शाखा अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा.पु.) जिल्हा परिषद नांदेड

उपरोक्त तक्ते हे मार्गदर्शन असून यामध्ये स्थानिक परीस्थितिनुसार अतिरिक्त माहिती समाविष्ट करण्याची मुभा आहे. वरील सर्व तक्ते संबंधित कार्यलयाच्या दर्शनी भागावर बंधनकारक असून याची सर्वस्व जबाबदारी संबंधित कार्यलय प्रमुखाची राहिल.

